

ikke være tjent med, at vi skyde denne Sag ud, thi Parlamentarismen kan ikke være tjent med at forfalskes, den almindelige Valgret maa hævdes.

Hvad den Dagsorden angaar, som er stillet af den ærede Ordfører for Flertallet; maa jeg bestemt fraraade at stemme for den, allerede ud fra hele den Betragtning, jeg har gjort gældende, at den Vej, vi foreslaa, er nem, hurtig, farbar og vil føre til en Løsning indenfor en rimelig Tid, saa at vi ved næste Folketingsvalg kunne have en retfærdig og grundlovmæssig Valgkredsordning. Men jeg vil gerne spørge den ærede Ordfører, om han ikke kunde gaa videre, om han dog ikke kunde gøre denne Dagsorden noget mere antagelig for de Anskuelse, hvorpaa vi staa. Der mangler nemlig i denne Dagsorden enhver Tidsangivelse. Det er jo saa uhyre let at sige: Lad os faa Grundloven forandret, saa er den Sag skudt til Side, af Vejen, ud i det blaa. Men der blev en lille Smule mere Mening deri, hvis den ærede Ordfører affattede Dagsordenen saaledes, at Tinget udtalte sit Ønske om en Grundlovsforandring, hvortil Initiativet skulde tages inden næste Folketingsvalg, saa at vi allerede til næste Folketingsvalg kunde faa det Valg, der er nødvendigt for en Grundlovsforandring. Det vilde allerede hjælpe en Del. Men selv med en saadan Tilføjelse vilde Dagsordenen ikke tilfredsstille os, thi vi ønske jo, at allerede det kommende Folketingsvalg skal ske paa et retfærdigt Grundlag. Jeg har vist Betydningen deraf baade for Regeringen, for Parlamentarismen, for den almindelige Valgret og for Mindretallene. Men gaar man til en Grundlovsforandring, saa er det muligt at faa det næste Folketingsvalg foretaget paa et retfærdigt Grundlag. Og faa vi ikke Initiativet til en Grundlovsforandring taget, det første Skridt, nemlig Vedtagelsen af denne Rigsdag, foretaget inden næste Folketingsvalg, skydes det endnu længere ud, saa maa ikke blot det første Folketingsvalg, men ogsaa det næste foregaa paa en uretfærdig Basis. Den ærede Ordførers Dagsorden skyder jo i sig selv allerede Sagen umaadelig langt ud ved intet som helst at fastsætte i den Henseende. Jeg vilde gerne ubede mig baade den ærede Ordførers Mening og den højtærede Konseilspræsidents Udtalelser om dette Spørgsmaal: Hvornaar kunne vi vente denne Grundlovsforandring? Kan der ikke angives nogen Frist, noget Aar, ellers er det ganske utilfredsstillende for den almindelige Valgret, for Parlamentarismen

og for de Anskuelse, som vi have baaret frem.

Fogtmann: Det Forslag, som jo formentlig altsaa nu er Udgangspunktet for Forhandlingen om Overgang til Dagsordenen, kan jeg ikke tiltræde eller anbefale; tværtimod, min Mening er paa egne og Partifællers Vegne at anbefale Tinget at faa Vejen aaben for derefter at kunne komme til at stemme for det Forslag, som er forelagt os her til Behandling om Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission i det Øjemed, som deri nærmere er betegnet. Sagen er jo den, at her er et Sted, hvor vi for saa vidt allesammen maa begynde at sige, at noget maa der gøres. Galt er det, som det er, og naar det er det, maa deri vel ligge en Opfordring til os allesammen om at bestræbe os for at komme til en Forandring. Det Forslag til Dagsorden; som foreligger fra det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen) giver jo rigtignok meget lidt Udsigt til at naa et praktisk Resultat, og det siger jo ogsaa saa uhyre lidt, at jeg i Virkeligheden ikke kan se rettere, end at det kun er en Maade at skaffe Sagen af Vejen paa, slippe ud over den og sige: Vi have den og den Mening, og saa lade vi det hele ligge og skubbe det fra os. Vi ere, som sagt, alle enige om, at den nuværende Tilstand hverken bør eller skal opretholdes. Der er jo to Grunde dertil. I alt Fald er der fra os Venstremænds Synspunkt to Grunde dertil: en mere formel og en stærkt og udpræget reel. Den formelle, den, som alle maa sige, at de tiltræde, er den, at den nuværende Tilstand er saa langt fra at være i Overensstemmelse med Grundloven, at det synes mig uforsvarligt for nogen at fastholde, at denne Tilstand bør opretholdes udover en saa snævert begrænset Tid, som overhovedet muligt. Den nuværende Valgkredsordning hviler jo paa et Grundlag fra 1894, og siden den Tid have Forholdene ganske vist forandret sig betydeligt, men det, som gør, at Spørgsmaalet trænger sig saa stærkt frem, er jo netop — hvad jeg for øvrigt har haft Lejlighed til at nævne en Gang i denne Rigsdagssamling — at man den Gang ogsaa løb fra Sagen og ikke løste den. Det er ganske sikkert, at det at lave Valgkredsinddelingen om hver Gang, vi havde Folketælling, vilde ikke være praktisk, men nu er der gaaet 10 Aar, og for 10 Aar siden skød man i Virkeligheden Spørgsmaalet fra sig. Vi stode den Gang saadan, at vi sagde, der